

La Comissió Europea ha dissenyat un pla de recuperació del creixement i de l'ocupació per restablir la confiança en l'economia europea. El Consell Europeu hi dóna el vist-i-plau aquesta setmana, amb l'esperança que la crisi econòmica no passi una factura gaire cara al prestigi de les institucions europees. El 7 de juny, les eleccions al Parlament Europeu seran un bon termòmetre de l'estat d'ànim.

Europa intenta superar el seu 'annus horribilis' amb un cop d'efecte econòmic

La crisi financera mundial ha colpejat amb força la UE, i les darreres previsions econòmiques reflecteixen un panorama prou fosc: un creixement proper a zero —els països de la zona euro ja es troben en recessió i diversos estats membres també— i el perill de contracció de l'economia europea l'any que ve, amb un augment del nombre de desocupats que arribarien a prop de 2,7 milions més. Paral·lelament, les condicions dels mercats financers continuen essent fràgils i

és probable que es debilitin més els mesos vinents, cosa que augmentaria la desconfiança de les cases i de les empreses.

La UE ja va passar una primera prova de foc amb la crisi financera: “Ens vam quedar a un mil·límetre de l'abisme, a punt de caure, però ens vam salvar *in extremis*”, assegura Antoine Quero, cap de gabinet adjunt del comissari per a Afers Econòmics i Monetaris, Joaquín Almunia. Quero destaca que a partir del moment en què es va

superar la crisi financera amb el pla de l'Eurogrup per a garantir els fons interbancaris i els avals perquè els bancs comencessin a recuperar la confiança, “la pressió es va traslladar als estats amb la cimera de Washington, ja que a partir d'aleshores s'havia de començar a treballar per millorar les regles del sistema financer i per recuperar la demanda i el consum privat”. Per a aquest portaveu, el missatge que ha d'arribar als ciutadans europeus és que, “si bé ningú no pot posar la mà

La Comissió Europea ha presentat un pla de xoc per a redreçar l'economia. Aquesta setmana, el Consell Europeu donarà via lliure al pla, que en bona mesura dependrà de la voluntat dels estats d'aplicar les directrius corresponents.

al foc que el 2010 remuntarem el vol, les institucions europees treballen per donar més confiança a la gent a fi que, malgrat la boira, continuïn caminant”.

Més enllà de la fotografia. Per a aturar l'espiral descendent de l'economia europea, la Comissió Europea (CE) ha llançat un pla de recuperació del creixement i de l'ocupació que ha de restablir la confiança dels consumidors i de les empreses, molt tocades per la caiguda de les exportacions. A part de fer bandera de la unitat amb fotografies conjuntes, el full de ruta de la CE per superar la crisi amb èxit combina mesures d'impacte immediat amb una planificació a llarg termini.

Segons el president de la Comissió Europea, José Manuel Durão Barroso, “a curt terme pot fer estalviar milions de llocs de treball i crear-ne molts més i de més bona qualitat en el futur. Els

incentius fiscals, específics i temporals, ajudaran a encarrilar l'economia en el context del pacte d'estabilitat i creixement”. Per a Barroso, “les inversions intel·ligents en les tecnologies i competències de demà donaran una empenta als esforços de la UE per a esdevenir al segle XXI una economia dinàmica i menys dependent de les emissions de CO₂”.

Per al període 2009-2010, el pla preveu incentius fiscals específics i temporals per un valor aproximat de 200.000 milions d'euros o l'equivalent a l'1,5% del producte interior brut de la UE. Segons el projecte, les aportacions provindran tant dels pressupostos estatals (prop de 170.000 milions, equivalents a l'1,2% del PIB) com del pressupost de la UE i el Banc Europeu d'Inversions (uns 30.000 milions, el 0,3% del PIB). Així, s'avançaran pagaments amb càrrec al fons social i estructural de la UE per un valor màxim de 6.300 milions d'euros, i el Banc d'Inversió Europeu apujarà d'uns 15.000 milions d'euros les intervencions durant el 2009 i una quantitat semblant per al 2010.

Més ocupació i menys IVA. El pla de recuperació també accelerarà les reformes que ja es duen a terme d'acord amb l'estratègia de Lisboa de foment del creixement i de creació de llocs de treball, que inclou actuacions d'àmbit estatal i europeu d'ajuda a les famílies i a les empreses. En aquest sentit, es proposen mesures per a fomentar l'esperit empresarial, la recerca i la innovació, i també ajuts especials en el sector automobilístic i en el de la construcció.

Per tal de fomentar la demanda de mà d'obra, el pla de recuperació convida els estats membres a considerar la possibilitat de reduir les càrregues socials dels empresaris en les rendes més baixes i demana al Consell Europeu que aprovi abans de la primavera vinent la proposta de directiva per a reduir permanentment l'IVA dels serveis que necessiten més mà d'obra. Tanmateix, la rebaixa de l'IVA ha topat amb el rebuig d'alguns estats, com el Regne Unit i Luxemburg, que ja han anunciat que no l'aplicaran.

D'una altra banda, la Comissió Europea ha acceptat de revisar les regles sobre les ajudes públiques a la banca

per facilitar les operacions de recapitalització d'entitats en vista de les queixes de països com França i Alemanya, que l'havien acusat de dificultar la superació de la crisi financera.

La desocupació serà determinant. Sigui com sigui, la UE és conscient que l'indicador més crític a partir d'ara serà la desocupació. Com diu el cap de gabinet adjunt del comissari per a Afers Econòmics i Monetaris, Antoine Quero, “de moment la situació és preocupant però no alarmant. La mitjana europea era del 7% i ha passat al 7,1%; veníem de taxes del 10%-11% i no hi va haver conflictivitat social. Però ara hem de veure com evoluciona el mercat de treball. Penso que si ens situem en un 8% o 9%, encara podem trampejar la situació, però a partir del 10% l'economia empitjoraria”. De fet, per a Quero, el fet que a Europa “no sigui tan dura la desocupació pot ser la clau per a sortir del túnel”.

Pel que fa a l'estat espanyol, les previsions són molt més fosques. El Fons Monetari Internacional va preveure-hi una desocupació de quasi el 12% el 2009. La renda disponible familiar hi ha baixat força, mentre que a la resta d'estats, tot i que hi ha més desocupats, aquesta renda s'ha mantingut estable, un fet que també és positiu per a la recuperació del consum.

En tot cas, la UE confia que si la taxa de desocupació es manté per sota del 9%, els ciutadans aniran recuperant la confiança i tornaran a consumir. Això sí, difícilment es recuperarà “l'alegria” en aquest sentit, perquè “la crisi ha espantat molt i ha tocat els fonaments del sistema”.

El pacte d'estabilitat divideix.

La proposta de la CE s'ha d'acomplir en el marc del Pacte d'Estabilitat i Creixement, que fixa el límit d'endeutament dels estats en el 3% del PIB. Però accepta una certa flexibilitat per als estats que es trobin obligats a superar aquesta barrera perquè ja són en situació de dèficit excessiu. Aquest punt relativitza molt la unitat política, com es va palesar arran del pacte per al rescat bancari. Alemanya tem que amb el nou paquet de la UE hi hagi d'aportar encara més diners —és el país que més hi aporta— i s'oposa a

7 de juny, la prova de foc per a la UE

La crisi de Geòrgia, l'estancament del tractat de Lisboa arran del no d'Irlanda, a més de la crisi financera i ara econòmica, han convertit el 2008 en "l'annus horribilis de la UE", com descriu un alt càrrec de la Comissió Europea a Brussel·les. Ara, set mesos abans de les eleccions al Parlament Europeu, hi ha molta por de fracàs. Si, en la situació de crisi, la ciutadania no percep un esforç i una gran capacitat de resolució per part de les institucions europees, la desmobilització del votant encara pot superar la de les darreres eleccions, el 2004, quan, per primera vegada, la participació al conjunt de la UE no va arribar al 50%. "El repte és superar el 50%. Paradoxalment, Europa cada vegada té més competències i més presència als mitjans i, en canvi, la participació hi baixa. No hi trobem gaire explicació", descriu Aleix Vidal-Quadras, vice-president del Parlament Europeu i responsable de la Política d'Informació i Comunicació. De fet, el 80% de les decisions que afecten la nostra vida quotidiana han estat preses a la UE.

Al marge de la participació que es registri el 7 de juny, el nou Parlament, la Comissió Europea i el Consell Europeu hauran d'afrontar un 2009 carregat de reptes. Naturalment, l'aplicació del pla de xoc econòmic haurà de donar fruits, però també tindrà un pes determinant l'acompliment de dos objectius polítics: per una banda, establir una política clara respecte als Balcans i, per una altra, una política per a la Mediterrània que permeti la creació de riquesa i la col·laboració en matèria de recursos energètics en una zona amb un risc potencial de conflictes i tensions.

Tot plegat, segons els eurodiputats i representants de la Comissió, s'hauria de poder fer en el marc del tractat de Lisboa, que es troba blocat pel no irlandès, perquè això, a parer d'ells, milloraria notablement la coordinació entre institucions europees i la presa de decisions.

Una altra qüestió que preocupa Brussel·les és la manca de lideratge, el fet de no disposar d'una cara visible i engrescadora que pugui parlar als ciutadans i al món en nom d'Europa, amb fermesa i empena. Per a molts, Nicolas Sarkozy té aquest perfil i ha estat un bon filó per a Europa, però uns altres consideren que ha fet massa teatre, quan ha aprofitat el seu mandat a la UE per reforçar la presidència francesa.

aquesta flexibilitat que s'atorga als estats respecte al límit del 3% d'endeutament, perquè creu que pot acabar afectant l'estabilitat de l'euro. D'una altra banda, Alemanya també rebutja la possibilitat que la UE pugui controlar el Banc Central Europeu.

Tanmateix, el pla europeu contra la crisi té limitacions. Quan parlem de garanties bancàries i d'economia real, hi entren en joc els estats individualment, i bona part de les mesures resten a l'expectativa de les decisions que prengui cada estat i del ritme d'aplicació d'aquestes mesures. Tot plegat alenteix el procés perquè no hi ha eines conjuntes de la UE en aquestes matèries.

Els objectius del pla europeu donaran els primers fruits l'any entrant. Fins aleshores hi ha d'haver prou temps per a acabar d'ajustar indicadors que s'han disparat des que va esclatar la crisi financera, l'estiu del 2007. S'ha superat el zenit de la crisi, i ara comença el descens per a recuperar els valors estables d'una economia global.

I serà l'hora de fer un canvi de model als països que ja s'han trobat més afectats per la crisi, aquells que tenen estructures menys competitives, perquè redueixen dràsticament les exportacions, i els que pateixen pel finançament públic. Dues condicions que, malauradament, tenim a casa nostra.

Gemma Aguilera

Breus

Col·laboració transfronterera per a la formació a Perpinyà

L'Institut Ignasi Villalonga, el Cercle Euram de l'Empordà, l'Ajuntament de Figueres i la Universitat de Perpinyà col·laboraran per a promoure i desenvolupar la formació base, ocupacional i empresarial en el marc de l'espai català transfronterer. Ho van acordar totes quatre institucions en un conveni, que implicarà, entre més punts, l'acolliment d'estudiants en empreses municipals —en el cas de Figueres— i privades. El president del Cercle Euram, Pere Padrosa, va destacar a l'acte de signatura que "cal formar gent amb una mentalitat oberta; i no tan sols obrir-nos cap al

Els representants de l'IVEE, el Cercle Euram de l'Empordà, la Universitat i el consistori.

sud, sinó també cap als nostres veïns del nord". El president de la Universitat de Perpinyà, Jean Benkhelil, va lloar el conveni perquè "generarà sinergies importants entre empresa i universitat".

Els citricultors surten al carrer per protestar contra els preus

Centenars de citricultors valencians van eixir als carrers de València el dia 1 de desembre per cridar l'atenció sobre la situació tan difícil que travessa el sector, per a alguns la pitjor campanya dels darrers tres anys. La baixa remuneració que rep el productor a l'origen; la manca de mecanismes de comercialització transparents; la competència de productors a la Mediterrània; i la manca de concreció en les polítiques, tant de la Generalitat com del govern espanyol, continuen malmetent les xifres d'aquest sector agrari.